

Srebrny medal dla CIOP-PIB za odzież chroniącą przed zimnem z systemem aktywnej termoregulacji	II s. okł.
Silver medal to CIOP-PIB for clothing protecting from cold with active thermoregulation system	
<i>Bezpieczeństwo w sporcie</i>	
Na stoku bezpiecznie w kasku	2
<i>Sports safety</i>	
It's safe to wear a helmet on a slope	
<i>Bezpieczeństwo na nartach</i>	
Skiing safety	3
<i>65 lat Naczelnej Organizacji Technicznej</i>	
65 years of the Polish Federation of Engineering Association	4
<i>Blaski i cienie sztucznego słońca</i>	
Lights and shadows of an artificial sun	4
<i>Ocena ryzyka zawodowego wynikającego z zagrożeń psychospołecznych w działach obsługi klienta</i>	
Occupational risk resulting from psychosocial threats in customer service departments	
<i>Lidia Cukrowska</i>	5
<i>Styl przywództwa a dobrostan psychiczny pracowników</i>	
The impact of leadership style on employees' mental wellbeing	
<i>Zofia Mockatto</i>	10
<i>Czynniki chemiczne w zakładach fryzjerskich – zagrożenia i profilaktyka</i>	
Chemical agents in hair salons – hazards and prevention	
<i>Małgorzata Szewczyńska, Elżbieta Dobrzyńska, Małgorzata Pośniak, Anna Jeżewska</i>	14
<i>Zagrożenia czynnikami chemicznymi na niektórych stanowiskach pracy przemysłu obuwniczego</i>	
Hazards caused by chemical agents at selected workstations in the shoe industry	
<i>Wojciech Domański, Zbigniew Makles</i>	18
<i>Środki ochrony indywidualnej w programach i narzędziach informatycznych</i>	
Programs and IT tools for personal protective equipment	
<i>Małgorzata Piętka</i>	22
<i>Pole elektromagnetyczne w medycynie – historia pierwszych eksperymentów</i>	
Electromagnetic fields in medicine – the history of the first experiments	
<i>Andrzej Krawczyk, Ewa Łada-Tondyra</i>	24
OBRADOWAŁA RADA OCHRONY PRACY PRZY SEJMIE RP	
Problemy bezpieczeństwa w zakładach użytkujących niebezpieczne materiały	27
LABOUR PROTECTION COUNCIL IN SESSION	
Safety problems at facilities processing hazardous materials	
<i>Śmierć na strzeżonym kąpielisku – wina ratownika czy systemu szkolenia?</i>	
Death at a guarded swimming place – a lifeguard's fault or a weakness of the training system?	
<i>Iwona Michniewicz, Romuald Michniewicz</i>	28
ODPOWIADAMY NA PYTANIA CZYTELNIKÓW	
ANSWERING OUR READERS' QUESTIONS	
<i>Wiesława Lempska</i>	31
DONIESIENIA Z ZAGRANICY	
REPORTS FROM ABROAD	32
<i>Oferta Centrum Edukacyjnego na 2011 r.</i>	
What is on offer at the Centre for Education of CIOP-PIB in 2011	IV s. okł.

WARUNKI PRENUMERATY

RUCH S.A.: wpłaty na okresy kwartalne do 5. każdego miesiąca poprzedzającego rozpoczęcie prenumeraty przyjmują jednostki kolportażowe RUCH S.A. właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora. Informacji o warunkach prenumeraty ze zleceniem dostawy za granicę udziela RUCH S.A. Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy, 01-248 Warszawa, ul. Jana Kazimierza 31/33, tel. 22 532-87-31, 22 532-88-16, 22 532-88-19, 22 532-88-20, infolinia 0-800-1200-29

Urzędy pocztowe: wpłaty na okresy kwartalne, półroczne i roczne przyjmują: do 30 listopada na prenumeratę od 1 stycznia następnego roku, do końca lutego – prenumeratę od 1 kwietnia br., do 31 maja – prenumeratę od 1 lipca br., do 31 sierpnia – prenumeratę od 1 października br. Wpłaty od mieszkańców wsi i małych miast, a od osób niepełnosprawnych także w dużych miastach przyjmują również listonosze. Zamówienia można składać także na adres www.poczta-polska.pl/prenumerata. Wpłaty na prenumeratę są przyjmowane bez pobierania dodatkowych opłat, bez obowiązku wypełniania blankietów.

Prenumeratę można też zamawiać w takich firmach kolportażowych, jak: KOLPORTER S.A. 05-080 Izabelin-Mościska, ul. Bakaliowa 4, tel. 22 355-05-60 do 66, fax 22 355-05-67, 68 oraz GARMOND PRESS S.A. 01-106 Warszawa, ul. Nakielska 3, tel. /fax 22 836-70-08.

egzemplarze archiwalne można nabywać lub zamawiać w redakcji.

Laureaci Konkursu Dobrych Praktyk Good Practices Contest Laureates	2
Poprawa bezpieczeństwa pracy daje satysfakcję Improvement of the Occupational Safety brings satisfaction	4
Reklama wysokiego ryzyka High risk advertisement Kamil Jach	6
System pierwszej pomocy w firmie Hydrobudowa Gdańsk S.A. First aid system in the Hydrobudowa Gdańsk S.A. company Dorota Szumańska	8
Odzież ochronna antyelektrostatyczna – wymagania Protective anti-electrostatic clothing – requirements Agnieszka Kurczewska	12
Rozporządzenie CLP – zharmonizowana klasyfikacja oraz oznakowanie chemikaliów CLP regulation – harmonized classification, labelling and packaging of chemicals Katarzyna Miranowicz-Dzierżawska	16
Bezpieczeństwo i higiena pracy pracowników ponad granicami państw Occupational Safety and Health of employees over borders Wojciech Dyląg	20
Słownictwo z dziedziny bezpieczeństwa i higieny pracy w bazach Międzynarodowej Organizacji Pracy Terminology resources of the International Labour Organization Agnieszka Młodzka-Stybel	23
Nowości w portalu www.ciop.pl News on www.ciop.pl Małgorzata Suhecka	26
OBRADOWAŁA RADA OCHRONY PRACY PRZY SEJMIE RP Rada Ochrony Pracy podsumowała swoją działalność w 2010 r. Ochrona pracowników przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych LABOUR PROTECTION COUNCIL IN SESSION Labour Protection Council summed up its 2010 performance. Employees protection against electromagnetic fields	30
ODPOWIADAMY NA PYTANIA CZYTELNIKÓW ANSWERING OUR READERS' QUESTIONS Wiesława Lempska	32
DONIESIENIA Z ZAGRANICY REPORTS FROM ABROAD	III s. okł.

WARUNKI PRENUMERATY

RUCH S.A.: wplaty na okresy kwartalne do 5. każdego miesiąca poprzedzającego rozpoczęcie prenumeraty przyjmują jednostki kolportażowe RUCH S.A. właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora. Informacji o warunkach prenumeraty ze zleceniem dostawy za granicę udziela RUCH S.A. Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy, 01-248 Warszawa, ul. Jana Kazimierza 31/33, tel. 22 532-87-31, 22 532-88-16, 22 532-88-19, 22 532-88-20, infolinia 0-800-1200-29

Urzędy pocztowe: wplaty na okresy kwartalne, półroczne i roczne przyjmują: do 30 listopada na prenumeratę od 1 stycznia następnego roku, do końca lutego – prenumerata od 1 kwietnia br., do 31 maja – prenumerata od 1 lipca br., do 31 sierpnia – prenumerata od 1 października br. Wplaty od mieszkańców wsi i małych miast, a od osób niepełnosprawnych także w dużych miastach przyjmują również listonosze. Zamówienia można składać także na adres: www.poczta-polska.pl/prenumerata. Wplaty na prenumeratę są przyjmowane bez pobierania dodatkowych opłat, bez obowiązku wypełniania blankietów.

Prenumeratę można też zamawiać w takich firmach kolportażowych, jak: KOLPORTER S.A.: 05-080 Izabelin-Mościska, ul. Bakaliowa 4, tel. 22 355-05-60 do 66, fax 22 355-05-67, 68 oraz GARMOND PRESS S.A.: 01-106 Warszawa, ul. Nakielska 3, tel./fax 22 836-70-08.

Egzemplarze archiwalne można nabywać lub zamawiać w redakcji.

Fot. Andriy Kiselev/Bigstockphoto

Wydawca:

Centralny Instytut Ochrony Pracy
– Państwowy Instytut Badawczy
Central Institute for Labour Protection
– National Research Institute

Adres wydawcy i redakcji:

00-701 Warszawa
ul. Czerniakowska 16
tel.: 22 623-36-75
tel./fax: 22 623-46-48
www.ciop.pl
e-mail: bpredekca@ciop.pl

Redaguje zespół i Komitet:

doc. dr inż. DANUTA AUGUSTYŃSKA
mgr inż. JÓZEF GIERASIMIUK
dr hab. MARIA KONARSKA
doc. dr HALINA PUCHARSKA
dr hab. inż. WIKTOR M. ZAWIESKA
(przew. Komitetu)
mgr KAMIL P. JACH
(red. naczk.), kajac@ciop.pl
mgr MICHALINA KONDEJ-
MATAREWICZ
mgr ELŻBIETA MAJER

Wydawnictwo jest indeksowane w:
CISDOC, CISILO, OSHUPDATE, FIREINF,
NIOSTIC, HSELINE,
INDEX COPERNICUS, OSH-BHP

Rękopisów niezamówionych redakcja
nie zwraca. Zastrzega się również
prawo skracania materiałów
przeznaczonych do publikacji
oraz dokonywania poprawek
redakcyjnych.
Artykuły są recenzowane.
Redakcja przyjmuje płatne ogłoszenia,
reklamy i wkładki, za których treść
nie odpowiada.

Opracowanie graficzne:
Jolanta Maj

Skład: Empestudio
Warszawa, ul. Drwali 13
Druk: EFEKT
Warszawa, ul. Lubelska 30/32
Nakład: 2500 egz.

Fot. Tomasz Pary/Bigstockphoto

XVIII Giełda Polskich Wynalazków. Znieść bariery dla innowacyjności The 18th edition of the Polish Inventions Exchange. Taking down obstacles to innovation	II s. okt.
LAUREACI XVII EDYCJI PLEBISCYTU CZYTELNIKÓW „PRZEGLĄDU TECHNICZNEGO” Inżynierowie ozłoceni po raz 17. Winners of the „Przegląd Techniczny” reader competition – 17th edition Engineers gilded for the 17th time	2
Niemiecka policja w bezpiecznych mundurach German Police in safe uniforms	3
Wykorzystanie symulacji komputerowej do rekonstrukcji wypadków przy pracy The use of computer simulation in reconstructing accidents at work Marcin Milanowicz, Paweł Budziszewski	4
Ocena ryzyka zawodowego w aspekcie stresu cieplnego w pomieszczeniach zamkniętych Risk assessment in terms of heat stress in enclosed spaces Anna Bogdan	7
Koło ratunkowe – sprzęt ratowniczy nie zawsze bezpieczny Life belt – an unsafe symbol of safety Iwona Michniewicz, Romuald Michniewicz	11
Poważne awarie w transporcie drogowym niebezpiecznych chemikaliów (1) – prognozy skutków Major accidents in road transport of dangerous materials (1) – predicting consequences Jerzy S. Michalik, Agnieszka Gajek, Leszek Słomka	15
Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy a społeczna odpowiedzialność biznesu w ujęciu norm SA i ISO Occupational safety and health management and corporate social responsibility in the light of SA and ISO standards Małgorzata Pęciło	19
Z doświadczeń eksperta ds. bhp certyfikowanego w CIOP-PIB Umiejętność udzielania pierwszej pomocy wśród kierowców biorących udział w akcji „Nie bój się ratować życia innym!” Form the experience of the OSH expert certified by CIOP-PIB An ability to bring first aid among drivers participating in the event called “Do not be afraid to save others’ lives!” Andrzej Dziedzic	22
65. posiedzenie Międzyresortowej Komisji ds. Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń Czynników Szkodliwych dla Zdrowia w Środowisku Pracy 65th meeting of the Interdepartmental Commission for Maximum Admissible Concentrations and Intensities for Agents Harmful to Health in the Working Environment Jolanta Skowroń	26
Informacyjna kampania społeczna 2011 pt. „Bezpieczne miejsce pracy” Information social campaign 2011 entitled „Safe Work Place”	29
DONIESIENIA Z ZAGRANICZ REPORTS FROM ABROAD	30
ODPOWIADAMY NA PYTANIA CZYTELNIKÓW ANSWERING OUR READERS’ QUESTIONS Wiesława Lempka	32
Konkurs poprawy warunków pracy National Competition for the Improvement of Working Conditions	III s. okt.

WARUNKI PRENUMERATY

RUCH S.A.: wpłaty na okresy kwartalne do 5. każdego miesiąca poprzedzającego rozpoczęcie prenumeraty przyjmują jednostki kolportażowe RUCH S.A. właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora. Informacji o warunkach prenumeraty ze zleceniem dostawy za granicę udziela RUCH S.A. Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy, 01-248 Warszawa, ul. Jana Kazimierza 31/33, tel. 22 532-87-31, 22 532-88-16, 22 532-88-19, 22 532-88-20, infolinia 0-800-1200-29.

Urzędy pocztowe: wpłaty na okresy kwartalne, półroczne i roczne przyjmują: do 30 listopada na prenumeratę od 1 stycznia następnego roku, do końca lutego – prenumerata od 1 kwietnia br., do 31 maja – prenumerata od 1 lipca br., do 31 sierpnia – prenumerata od 1 października br. Wpłaty od mieszkańców wsi i małych miast, a od osób niepełnosprawnych także w dużych miastach przyjmują również listonosze. Zamówienia można składać także na adres www.poczta-polska.pl/prenumerata. Wpłaty na prenumeratę są przyjmowane bez pobierania dodatkowych opłat, bez obowiązku wypełniania blankietów.

Prenumeratę można też zamawiać w takich firmach kolportażowych, jak: KOLPORTER S.A.: 05-080 Izabelin-Mościska, ul. Bakaliowa 4, tel. 22 355-05-60 do 66, fax 22 355-05-67,68 oraz GARMOND PRESS S.A.: 01-106 Warszawa, ul. Nakielska 3, tel./fax 22 836-70-08.

Egzemplarze archiwalne można nabywać lub zamawiać w redakcji.

Wydawca:

Centralny Instytut Ochrony Pracy
– Państwowy Instytut Badawczy
Central Institute for Labour Protection
– National Research Institute

Adres wydawcy i redakcji:

00-701 Warszawa
ul. Czerniakowska 16
tel.: 22 623-36-75
tel./fax: 22 623-46-48
www.ciop.pl
e-mail: bpredakcja@ciop.pl

Redaguje zespół i Komitet:

dr inż. DANUTA AUGUSTYŃSKA
mgr inż. JÓZEF GIERASIMIUK
dr hab. MARIA KONARSKA
dr HALINA PUCHARSKA
dr hab. inż. WIKTOR M. ZAWIESKA
(przew. Komitetu)
mgr KAMIL P. JACH
(red. nac.), kajak@ciop.pl
mgr MICHALINA KONDEJ-
-MATAREWICZ
mgr ELŻBIETA MAUER

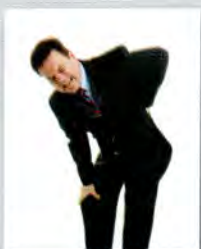
Wydawnictwo jest indeksowane w:
CISDOC, CISILO, OSHUPDATE, FIREFINE,
NIOSHIC, HSELINE,
INDEX COPERNICUS, OSH-BHP

Rękopisów niezamówionych redakcja
nie zwraca. Zastrzega się również
prawo skracania materiałów,
przeznaczonych do publikacji
oraz dokonywania poprawek
redakcyjnych.

Artykuły są recenzowane.
Redakcja przyjmuje płatne ogłoszenia,
reklamę i wkładki, za których treść
nie odpowiada.

Opracowanie graficzne:
Jolanta Maj

Skład: Empestudio
Warszawa, ul. Drwali 13
Druk: EFEKT
Warszawa, ul. Lubelska 30/32
Nakład: 2500 egz.

Fot. Lisa F. Young / Bigstockphoto

Konferencja pt. „Bezpieczne miejsce pracy”. Olsztyn, 14-15 kwietnia 2011 r.	II s. okł.
„Safe work place” conference	
28 kwietnia – Światowy Dzień Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy Międzynarodowa Organizacja Pracy Międzynarodowy Dzień Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych Międzynarodowa Konfederacja Związków Zawodowych	2
April 28 – World Day for Safety and Health at Work International Labour Organization International Commemoration Day for Dead and Injured Workers International Trade Union Confederation	
Wspólne posiedzenie Zespołu Koordynacyjnego ds. Programu Wieletniego i Rady Naukowej CIOP-PIB. Zakończono I etap	4
Joint session of the „Safety and working conditions” program Coordination Team and the CIOP-PIB’s Scientific Council. The 1st stage completed	
II edycja seminarium branżowego dla producentów odzieży ochronnej, zawodowej i specjalistycznej, rękawic oraz obuwia do użytku zawodowego. Łódź, 7 kwietnia 2011 r.	5
2nd edition of the trade seminar for protective, professional and specialist clothing, gloves and lounge suits	
Poważne awarie w transporcie drogowym niebezpiecznych chemikaliów (2) – ocena skutków Major accidents in road transport of dangerous materials (2) – assessing consequences Jerzy Michalik, Agnieszka Gajek, Leszek Słomka	6
Dobór zawodowy kierowców – selekcja pozytywna czy negatywna Professional drivers selection – positive or negative choice Anna Łuczak, Adam Tarnowski	9
Profilaktyka dolegliwości mięśniowo-szkieletowych w kontekście psychospołecznych aspektów pracy Musculoskeletal ailments prophylaxis In the light of psychosocial work conditions Joanna Bugajska, Dorota Zolnierczyk-Zreda, Katarzyna Hildt-Ciupińska	12
Wdrażanie zasad odpowiedzialności społecznej w systemach zarządzania bhp a jakość życia w pracy Impact of social responsibility rules enforcement on the quality of life at work Zofia Pawłowska	16
Poznawcze, behawioralne i społeczne podejście do zmiany postaw wobec bezpieczeństwa pracy Cognitive, behavioral and social approach towards attitude modification in view of the occupational safety Agnieszka Szczygielska	19
Hałas na stanowiskach obsługi infolinii – ocena narażenia oraz sposoby ograniczania Noise at workplaces in call center Bożena Smagowska	22
Problematyka ochrony danych osobowych w świetle procesu rekrutacji do pracy Personal files protection in the light of job recruitment procedure Wojciech Dyląg	26
ODPOWIADAMY NA PYTANIA CZYTELNIKÓW ANSWERING OUR READERS’ QUESTIONS Wiesława Lempska	29
OBRADOWAŁA RADA OCHRONY PRACY PRZY SEJMIE RP Prawa pracujących rodziców – przepisy i realia Program wieloletni na półmetku – podsumowanie i otwarcie	31
LABOUR PROTECTION COUNCIL IN SESSION Employed parents rights – law and reality “Safety and working conditions” program at the half-way point – summary and opening	
DONIESIENIA Z ZAGRANICY	32
REPORTS FROM ABROAD	
OGÓLNOPOLSKI KONKURS POPRAWY WARUNKÓW PRACY	IV s. okł.
National Competition for the Improvement of Working Conditions	

WARUNKI PRENUMERATY

RUCH S.A.: wpłaty na okresy kwartalne do 5. każdego miesiąca poprzedzającego rozpoczęcie prenumeraty przyjmują jednostki kolportażowe RUCH S.A. właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora. Informacji o warunkach prenumeraty ze zleceniem dostawy za granicę udziela RUCH S.A. Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy, 01-248 Warszawa, ul. Jana Kazimierza 31/33, tel. 22 532-87-31, 22 532-88-16, 22 532-88-19, 22 532-88-20, infolinia 0-800-1200-29.

Urzędy pocztowe: wpłaty na okresy kwartalne, półroczne i roczne przyjmują: do 30 listopada na prenumeratę od 1 stycznia następnego roku, do końca lutego – prenumerata od 1 kwietnia br., do 31 maja – prenumerata od 1 lipca br., do 31 sierpnia – prenumerata od 1 października br. Wpłaty od mieszkańców wsi i małych miast, a od osób niepełnosprawnych także w dużych miastach przyjmują również listonosze. Zamówienia można składać także na adres www.poczta-polska.pl/prenumerata. Wpłaty na prenumeratę są przyjmowane bez pobierania dodatkowych opłat, bez obowiązku wypełniania blankietów.

Prenumeratę można też zamawiać w takich firmach kolportażowych, jak: KOLPORTER S.A.: 05-080 Izabelin-Mościska, ul. Bakaliowa 4, tel. 22 355-05-60 do 66, fax 22 355-05-67,68 oraz GARMOND PRESS S.A.: 01-106 Warszawa, ul. Nakleńska 3, tel./fax 22 836-70-08.

Egzemplarze archiwalne można nabywać lub zamawiać w redakcji.

Wydawca:Centralny Instytut Ochrony Pracy
- Państwowy Instytut Badawczy
Central Institute for Labour Protection
- National Research Institute**Adres wydawcy i redakcji:**00-701 Warszawa
ul. Czerniakowska 16
tel./fax: 22 623-36-75
tel./fax: 22 623-46-48
www.ciop.pl
e-mail: bpreddakcja@ciop.pl**Redaguje zespół i Komitet:**dr inż. DANUTA AUGUSTYŃSKA
mgr inż. JÓZEF GIERASIMIUK
dr hab. MARIA KONARSKA
dr HALINA PUCHALSKA
dr hab. inż. WIKTOR M. ZAWIESKA
(przew. Komitetu)
mgr KAMIL P. JACH
(red. naczk.), kajac@ciop.pl
mgr MICHAŁINA KONDEJ-
-MATAREWICZ
mgr ELŻBIETA MAUER**Wydawnictwo jest indeksowane w:**CISDOC, CISILO, OSHUPDATE, FIREINC,
NIOSTIC, HSELINE,
INDEX COPERNICUS, OSH-BHP.Rękopisów niezamówionych redakcja
nie zwraca. Zastrzeżenie również
prawo skracania materiałów
przeznaczonych do publikacji
oraz dokonywania poprawek
redakcyjnych.Artykuły są recenzowane.
Redakcja przyjmuje płatne ogłoszenia,
reklamy i wkładki, za których treść
nie odpowiada.**Opracowanie graficzne:**

Jolanta Maj

Skład: Empestudio

Warszawa, ul. Drwali 13

Druk: EFEKT

Warszawa, ul. Łubińska 30/32

Nakład: 2500 egz.

Wiedza w służbie bezpieczeństwa pracy II s. okł. Knowledge in the service of the Occupational Safety	
XVI Ogólnopolskie Forum Ratownictwa w Inowrocławiu 2 The 16th All-Polish Rescue Forum In Inowrocław	
OBRADOWAŁA RADA OCHRONY PRACY PRZY SEJMIE RP Główny Inspektor Pracy podsumował miniony rok 3 LABOUR PROTECTION COUNCIL IN SESSION Chief Labour Inspector summed up last year	
Komfort pracy wśród zieleni. Wywiad z dr. Piotrem Mędrzyckim 5 Work comfort among greenery. An interview with dr Piotr Mędrzycki	
Możliwości wykorzystania rzeczywistości wirtualnej do projektowania stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych ruchowo 6 Designing a workplace for workers with motion disability with computer simulation and virtual reality techniques Paweł Budziszewski, Andrzej Grabowski, Jarosław Jankowski, Marcin Milanowicz	
Programy modyfikacji zachowań niebezpiecznych – wyniki wdrażania w wybranych polskich przedsiębiorstwach Effectiveness of programs dedicated to modifying unsafe behaviors in Polish enterprises Małgorzata Pęciło 9	
Ocena narażenia na czynniki biologiczne i chemiczne w małych zakładach gastronomicznych Assessing exposure to biological and chemical agents in small eateries Joanna Kowalska, Lidia Zapór 12	
Pole magnetyczne wytwarzane przez wyposażenie elektroenergetyczne w budynkach – zalecenia profilaktyczne dotyczące ograniczenia narażenia długotrwałego Magnetic fields in buildings with electrical power equipment – preventive recommendations on reducing long-lasting exposure Krzysztof Gryz, Jolanta Karpowicz, Patryk Zradziński 16	
Czynniki zagrożenia w pracowniach konserwacji zabytków Risk factors in antiquity conservation Wiktor Hejmdalski 20	
Propozycje poprawy zarządzania bezpieczeństwem w cyklu transportowym przewozów drogowych towarów niebezpiecznych Proposals for improvement of safety management in the cycle of road transport of dangerous goods Jerzy S. Michalik, Agnieszka Gajek, Paweł Janik, Sławomir Zajac, Ariadna Koniuch, Anna Obolewicz, Rafał Porowski 24	
Nowości w serwisie dla mikroprzedsiębiorstw – bhp w rolnictwie indywidualnym News in the e-bulletin for micro-firms – OSH in family farms Andrzej Kratochwil, Andrzej Biernacki, Małgorzata Suchecka 28	
ODPOWIADAMY NA PYTANIA CZYTELNIKÓW ANSWERING OUR READERS' QUESTIONS Wiesława Lempska 32	
DONIESIENIA Z ZAGRANICY III s. okł. REPORTS FROM ABROAD	
OGÓLNOPOLSKI KONKURS POPRAWY WARUNKÓW PRACY IV s. okł. National Competition for the Improvement of Working Conditions	

WARUNKI PRENUMERATY

RUCH S.A.: wpłaty na okresy kwartalne do 5. każdego miesiąca poprzedzającego rozpoczęcie prenumeraty przyjmują jednostki kolportażowe RUCH S.A. właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratara. Informacji o warunkach prenumeraty ze zleceniem dostawy za granicę udziela RUCH S.A. Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy, 01-248 Warszawa, ul. Jana Kazimierza 31/33, tel. 22 532-87-31, 22 532-88-16, 22 532-88-19, 22 532-88-20, infolinia 0-800-1200-29.

Urzędy pocztowe: wpłaty na okresy kwartalne, półroczne i roczne przyjmują: do 30 listopada na prenumeratę od 1 stycznia następnego roku, do końca lutego – prenumeratę od 1 kwietnia br., do 31 maja – prenumeratę od 1 lipca br., do 31 sierpnia – prenumeratę od 1 października br. Wpłaty od mieszkańców wsi i małych miast, a od osób niepełnosprawnych także w dużych miastach przyjmują również listonosze. Zamówienia można składać także na adres www.poczta-polska.pl/prenumerata. Wpłaty na prenumeratę są przyjmowane bez pobierania dodatkowych opłat, bez obowiązku wypełniania blankietów.

Prenumeratę można też zamawiać w takich firmach kolportażowych, jak: KOLPORTER S.A.: 05-080 Izabelin-Mościsko, ul. Bakaliowa 4, tel. 22 355-05-60 do 66, fax 22 355-05-67,68 oraz GARMOND PRESS S.A.: 01-106 Warszawa, ul. Nakielska 3, tel./fax 22 836-70-08.

Egzemplarze archiwalne można nabywać lub zamawiać w redakcji.

Fot. Dmytro Palahy/Bigstockphoto

Jolanta Maj | Jarosław Jankowski

„Bezpieczeństwo...” w wieku średnim – 40-lecie czasopisma	2
“Safety...” entering middle age – 40 years anniversary	
40 lat zmagania z mentalnością – rozmowa z profesorem Zbigniewem Engelem	4
40 years of struggle with psyche – an interview with Professor Zbigniew Engel	
Naturalne promieniowanie UV a przedwczesne starzenie się skóry człowieka Natural ultraviolet radiation and preliminary skin aging Elżbieta Łastowiecka-Moras, Joanna Bugajska	8
System oświetlenia stanowisk pracy z komputerem dla osób niedowidzących Lighting system design for a computer workstation for eyesight impaired people Andrzej Pawlak	11
Bezpieczeństwo pracy w transporcie drogowym – perspektywa europejska Occupational safety in road traffic – a European perspective Anna Łuczak	15
Konferencja „Bezpieczeństwo pracy w przedsiębiorstwie” – Elbląg, 18 maja	19
“Occupational safety in an enterprise” conference – Elbląg, May 18	
Strategia UE na rzecz bezpieczeństwa i higieny pracy – ocena wyników metodą Scoreboard EU strategy for OSH – evaluation of Scoreboard results Zofia Pawłowska	20
Występowanie zawodowych chorób skóry w Unii Europejskiej Occupational dermatitis occurrences in European Union Joanna Kurpiewska, Jolanta Liwkowicz	24
Wpływ nanoszenia katalizatorów na materiały węglowe – bezpieczne użytkowanie pochłaniaczy par substancji organicznych The influence of catalyst coating on carbon materials - safe use of gas filters for organic vapours Agnieszka Brochocka, Piotr Pietrowski	27
Otworzyć drogę rzemieślnikowi – rozmowa z Maciejem Prószyńskim, Dyrektorem Generalnym Związku Rzemiosła Polskiego	30
Opening a way for a craftsman – an interview with Maciej Prószyński, Polish Craft Association's General Director	
ODPOWIADAMY NA PYTANIA CZYTELNIKÓW ANSWERING OUR READERS' QUESTIONS Wiesława Lempska	32
DONIESIENIA Z ZAGRANICY	III s. okł.
REPORTS FROM ABROAD	
OGÓLNOPOLSKI KONKURS POPRAWY WARUNKÓW PRACY	IV s. okł.
National Competition for the Improvement of Working Conditions	

WARUNKI PRENUMERATY

RUCH S.A.: wpłaty na okresy kwartalne do 5. każdego miesiąca poprzedzającego rozpoczęcie prenumeraty przyjmują jednostki kolportażowe RUCH S.A. właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora. Informacji o warunkach prenumeraty ze zleceniem dostawy za granicę udziela RUCH S.A. Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy, 01-248 Warszawa, ul. Jana Kazimierza 31/33, tel. 22 532-87-31, 22 532-88-16, 22 532-88-19, 22 532-88-20, infolinia 0-800-1200-29.

Urzędy pocztowe: wpłaty na okresy kwartalne, półroczne i roczne przyjmują: do 30 listopada na prenumeratę od 1 stycznia następnego roku, do końca lutego – prenumerata od 1 kwietnia br., do 31 maja – prenumerata od 1 lipca br., do 31 sierpnia – prenumerata od 1 października br. Wpłaty od mieszkańców wsi i małych miast, a od osób niepełnosprawnych także w dużych miastach przyjmują również listonosze. Zamówienia można składać także na adres www.poczta-polska.pl/prenumerata. Wpłaty na prenumeratę są przyjmowane bez pobierania dodatkowych opłat, bez obowiązku wypełniania blankietów.

Prenumeratę można też zamawiać w takich firmach kolportażowych, jak: KOLPORTER S.A. 05-080 Izabelin-Mościska, ul. Bakaliowa 4, tel. 22 355-05-60 do 66, fax 22 355-05-67,68 oraz GARMOND PRESS S.A. 01-106 Warszawa, ul. Nakielska 3, tel./fax 22 836-70-08.

Egzemplarze archiwalne można nabywać lub zamawiać w redakcji.

ukazuje się od 1971 roku.

Czasopismo wyróżnione nagrodą
Głównego Inspektora Pracy
im. Hainy Krahelskiej (2005),
jest poświęcone zapobieganiu wypadkom
przy pracy i chorobom zawodowym.

Wydawca:

Centralny Instytut Ochrony Pracy
– Państwowy Instytut Badawczy
Central Institute for Labour Protection
– National Research Institute

Adres wydawcy i redakcji:

00-701 Warszawa
ul. Czerniakowska 16
tel. 22 623-36-75
tel./fax: 22 623-46-48
www.ciop.pl
e-mail: bpredakcja@ciop.pl

Redaguje zespół i Komitet:

dr inż. DANUTA AUGUSTYŃSKA
mgr inż. JÓZEF GIERASIMIUK
prof. MARIA KONARSKA
dr HALINA PUCHALSKA
dr hab. inż. WIKTOR M. ZAWIESKA,
prof. CIOP-PIB (przew. Komitetu)
mgr KAMIL P. JACH
(red. nac.), kjac@ciop.pl
mgr MICHALINA KONDEJ-
-MATAREWICZ
mgr ELŻBIETA MAUER

Wydawnictwo jest indeksowane w:

CISDOC, CISILQ, OSHUPDATE, FIREINF,
NIOSHIC, HSELINE,
INDEX COPERNICUS, OSH-BHP

Rękopisów niezamówionych redakcja

nie zwraca. Zastrzeżenie się również
prawo skracania materiałów
przeznaczonych do publikacji
oraz dokonywania poprawek
redakcyjnych.

Artykuły są recenzowane.
Redakcja przyjmuje płatne ogłoszenia,
reklamy i wkładki, za których treść
nie odpowiada.

Opracowanie graficzne:

Jolanta Maj

Skład: Empestudio

Warszawa, ul. Drwali 13

Druk: EFEKT

Warszawa, ul. Lubelska 30/32

Nakład: 2500 egz.

Konkurs na plakat pn. „Eksploracja” – rozstrzygnięty „Maintenance” poster contest – settled	II s. okł.
Bezpieczne lato. Zabezpiecz się przed krwiopijczymi owadami... Safe summer. Protect yourself against bloodthirsty insects...	2
Bezpieczna zagroda Safe yard Kamil Jach	6
Międzynarodowe Targi Poznańskie ITM Polska International Poznań Fair ITM Polska	9
Atom III generacji – rozmowa z Maciejem Jurkowskim, wiceprezesem Państwowej Agencji Atomistyki, Głównym Inspektorem Dozoru Jądrowego w Polsce The 3rd generation of Atom – an interview with Maciej Jurkowski, vicechairman of the National Atomic Energy Agency, Chief Nuclear Regulatory Inspector	10
Ocena ryzyka zawodowego związanego z ekspozycją na naturalne promieniowanie nadfioletowe Assessment of the occupational risk related to exposition to natural ultraviolet radiation Agnieszka Wolska, Agata Latała	12
Agresja drogowa – lekceważone niebezpieczeństwo Road aggression – an underestimated hazard Katarzyna Grunt-Mejer, Jacek Grunt-Mejer	17
Neurologiczne choroby zawodowe w Polsce Neurological occupational diseases in Poland Paweł Gać, Marta Waliszewska-Prośół, Rafał Poręba, Marcin Zawadzki, Krystyna Pawlas	20
Ocena lokalnego dyskomfortu cieplnego w pomieszczeniach biurowych Assessment of local thermal discomfort in offices Anna Bogdan	24
Bezpieczeństwo i higiena pracy pracowników tymczasowych – uwagi <i>de lege ferenda</i> Occupational Safety and Health of temporary workers – <i>de lege ferenda</i> remarks Barbara Krzyżków	27
Odporność materiałów ochronnych na substancje chemiczne – metodyka badania Resistance of protective materials to chemical substances – research methodology Sylvia Krzemińska	32
TestMaker – program komputerowy wspomagający tworzenie elektronicznych zadań testowych TestMaker – software for creating computer tests Artur Sychowicz, Andrzej Biernacki, Małgorzata Suchecka	35
Hałas ultradźwiękowy na stanowiskach pracy maszyn i urządzeń ze sprężonym powietrzem Ultrasonic noise at workstations with machinery and devices with air compression Bożena Smagowska	38
OBRADOWAŁA RADA OCHRONY PRACY PRZY SEJMIE RP Partnerzy społeczni na rzecz bezpiecznego środowiska pracy LABOUR PROTECTION COUNCIL IN SESSION Social partners on safe work environment	42
66. posiedzenie Międzyresortowej Komisji ds. Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń Czynników Szkodliwych dla Zdrowia w Środowisku Pracy 66th meeting of the Interdepartmental Commission for Maximum Admissible Concentrations and Intensities for Agents Harmful to Health in the Working Environment Jolanta Skowroń	43
DONIESIENIA Z ZAGRANICZY REPORTS FROM ABROAD	44
ODPOWIADAMY NA PYTANIA CZYTELNIKÓW ANSWERING OUR READERS' QUESTIONS Wiesława Lempka	46
Targi Tekstyliów Technicznych Techtextil we Frankfurcie Technical Textile Fair Techtextil in Frankfurt	48
Konferencja CIOP-PIB w programie polskiej prezydencji w Radzie UE CIOP-PIB's conference as a part of the Polish EU Presidency programme	IV s. okł.

WARUNKI PRENUMERATY

RUCH S.A.: wpłaty na okresy kwartalne do 5 każdego miesiąca poprzedzającego rozpoczęcie prenumeraty przyjmują jednostki kolportażowe RUCH S.A. właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora. Informacji o warunkach prenumeraty ze zleceniem dostawy za granicę udziela RUCH S.A. Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy, 01-248 Warszawa, ul. Jana Kazimierza 31/33, tel. 22 532-87-31, 22 532-88-16, 22 532-88-19, 22 532-88-20, infolinia 0-800-1200-29.

Urzędy pocztowe: wpłaty na okresy kwartalne, półroczne i roczne przyjmują: do 30 listopada na prenumeratę od 1 stycznia następnego roku, do końca lutego – prenumerata od 1 kwietnia br., do 31 maja – prenumerata od 1 lipca br., do 31 sierpnia – prenumerata od 1 października br. Wpłaty od mieszkańców wsi i małych miast, a od osób niepełnosprawnych także w dużych miastach przyjmują również listonosze. Zamówienia można składać także na adres: www.poczta-polska.pl/prenumerata. Wpłaty na prenumeratę są przyjmowane bez pobierania dodatkowych opłat, bez obowiązku wypełniania blankietów.

Prenumeratę można też zamawiać w takich firmach kolportażowych, jak: KOLPORTER S.A.: 05-080 Izabelin-Mościska, ul. Bakaliowa 4, tel. 22 355-05-60 do 66, fax 22 355-05-67,68 oraz GARMOND PRESS S.A.: 01-106 Warszawa, ul. Nakielska 3, tel./fax 22 836-70-08.

Egzemplarze archiwalne można nabywać lub zamawiać w redakcji.

Fot. Konstantin Sutyagin/AgencjaFoto

Dialog, czyli współdziałanie – rozmowa z dr. Jackiem Męcina	2
Dialogue, thus cooperation – an interview with Jacek Męcina	
Bezpieczne pole	
Safe field	
Kamil Jach	4
Badanie narażenia spawaczy na cząstki zawarte w dymach spawalniczych	
Investigation of welders' exposure to particles present in welding fumes	
Elżbieta Jankowska	7
Rola zachowań prozdrowotnych w promocji zdrowia pracowników	
The role of pro-health behaviors in promoting workers' health	
Katarzyna Hildt-Ciupińska, Joanna Bugajska	10
Ocena właściwego doboru rękawic ochronnych do prac z nożami ręcznymi – badania ankietowe	
Evaluating proper selection of protective gloves for work involving hand knives	
– on the basis of questionnaire surveys	
Emilia Irzmańska, Katarzyna Majchrzycka, Agnieszka Stefko	14
Ocena skuteczności oraz dobór materiałów barierowych używanych do produkcji odzieży chroniącej przed promieniowaniem nadfioletowym	
Effectiveness evaluation and choice of barrier fabrics used for protective clothing against ultraviolet radiation	
Grzegorz Owczarek, Agnieszka Wolska, Grażyna Bartkowiak	18
Media społecznościowe i ich wpływ na komunikację w obszarze bhp	
Social media and their impact on OSH communication	
Karolina Farin	22
Warunki pracy w Polsce na tle krajów UE – wyniki Europejskiego Badania Warunków Pracy	
Working conditions in Poland against a background of other EU member states	
– European Working Conditions Survey results	
Marta Antoniak	26
ODPOWIADAMY NA PYTANIA CZYTELNIKÓW	
ANSWERING OUR READERS' QUESTIONS	
Wiesława Lempska	29
OBRADOWAŁA RADA OCHRONY PRACY PRZY SEJMIE RP	
Wspólnie przeciwko naruszaniu prawa do wynagrodzenia. Trójgłos w sprawie hałasu.	
Agencje zatrudnienia pod lupą PIP	30
LABOUR PROTECTION COUNCIL IN SESSION	
Together against braking the right to get paid. A trio of voices on noise.	
Employment agencies under PIP's magnifying glass	
DONIESIENIA Z ZAGRANICY	32
REPORTS FROM ABROAD	

WARUNKI PRENUMERATY

RUCH S.A.: wpłaty na okresy kwartalne do 5. każdego miesiąca poprzedzającego rozpoczęcie prenumeraty przyjmują jednostki kolportażowe RUCH S.A. właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora. Informacji o warunkach prenumeraty ze zleceniem dostawy za granicę udziela RUCH S.A. Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy, 01-248 Warszawa, ul. Jana Kazimierza 31/33, tel. 22 532-87-31, 22 532-88-16, 22 532-88-19, 22 532-88-20, infolinia 0-800-1200-29.

Urzędy pocztowe: wpłaty na okresy kwartalne, półroczne i roczne przyjmują: do 30 listopada na prenumeratę od 1 stycznia następnego roku, do końca lutego – prenumerata od 1 kwietnia br., do 31 maja – prenumerata od 1 lipca br., do 31 sierpnia – prenumerata od 1 października br. Wpłaty od mieszkańców wsi i małych miast, a od osób niepełnosprawnych także w dużych miastach przyjmują również listonosze. Zamówienia można składać także na adres www.poczta-polska.pl/prenumerata. Wpłaty na prenumeratę są przyjmowane bez pobierania dodatkowych opłat, bez obowiązku wypełniania blankietów.

Prenumeratę można też zamawiać w takich firmach kolportażowych, jak: KOLPORTER S.A.: 05-080 Izabelin-Mościska, ul. Bakaliowa 4, tel. 22 355-05-60 do 66, fax 22 355-05-67,68 oraz GARMOND PRESS S.A.: 01-106 Warszawa, ul. Nakielska 3, tel./fax 22 836-70-08.

Egzemplarze archiwalne można nabywać lub zamawiać w redakcji.

Wydawca:Centralny Instytut Ochrony Pracy
– Państwowy Instytut Badawczy
Central Institute for Labour Protection
– National Research Institute**Adres wydawcy i redakcji:**00-701 Warszawa
ul. Czerniakowska 16
tel.: 22 623-36-75
tel./fax: 22 623-46-48
www.ciop.pl
e-mail: bpre redakcja@ciop.pl**Redaguje zespół i Komitet:**dr inż. DANUTA AUGUSTYŃSKA
mgr inż. JÓZEF GIERASIMILUK
prof. MARIA KONARSKA
dr HALINA PUCHAŁSKA
dr hab. inż. WIKTOR M. ZAWIESKA,
prof. CIOP-PIB (przew. Komitetu)
mgr. KAMIL P. JACH
(red. naczk.), kajak@ciop.pl
mgr. MICHAŁINA KONDEJ-
-MATAREWICZ
mgr. ELŻBIETA MAUER**Wydawnictwo jest indeksowane w:**
CISDOC, CISILQ, OSHUPDATE, FIREINF,
NIOSTIC, HSELINE,
INDEX COPERNICUS, OSH-BHPRękopisów niezamówionych redakcja
nie zwraca. Zastrzega się również
prawo skracania materiałów
przeznaczonych do publikacji
oraz dokonywania poprawek
redakcyjnych.
Artykuły są recenzowane.
Redakcja przyjmuje płatne ogłoszenia,
reklamy i wkładki, za których treść
nie odpowiada.**Opracowanie graficzne:**
Jolanta MajSkład: Empestudio
Warszawa, ul. Drwali 13
Druk: EFEKT
Warszawa, ul. Lubelska 30/32
Nakład: 2500 egz.

Konferencja pt. „Bezpieczne miejsce pracy”. Sopot, 22 września 2011 II okładka "A safe workplace", a conference. Sopot, September 22, 2011	
System bezpieczeństwa i higieny pracy w Grupie Lotos S.A. Skuteczność prostych rozwiązań 2 An occupational safety and health system in Lotos S.A. The effectiveness of simple solutions	
W porę rozpoznać zagrożenia – rozmowa z Jarosławem Józwiakiem, Szefem Biura Bezpieczeństwa Pracy i Ochrony Zdrowia w Grupie Lotos S.A. 5 Recognizing a threat in time – an interview with Jarosław Józwiak, head of the Office for Occupational Safety and Health in Lotos S.A.	
Uwarunkowania jakości życia osób z niepełnosprawnością ruchową What the quality of life of people with physical disability depends on Karolina Pawłowska-Cyprysiak 6	
Wykorzystanie algorytmów genetycznych do ograniczania zawodowej ekspozycji na hałas Using genetic algorithms to limit occupational exposure to noise Leszek Morzyński 9	
Naturalne promieniowanie UV i fototoksyczne substancje chemiczne – metoda oceny ryzyka zawodowego Solar UV and phototoxic chemical substances – occupational risk assessment Agnieszka Wolska, Małgorzata Pośniak, Małgorzata Szewczyńska 13	
Zimne środowisko – sposoby zabezpieczenia organizmu człowieka przed oddziaływaniem zimna A cold environment – its specificity and ways of protecting the human body against the adverse effects of the cold Anna Marszałek 18	
Młody pracownik – bezpieczny start pod skrzydłami pracodawcy A young worker – a safe start at work Anna Namysł, Karolina Pawłowska-Cyprysiak, Marzena Malińska, Joanna Bugajska 22	
Behawioralne podejście do zmiany postaw wobec bezpieczeństwa pracy A behavioral approach to changing attitudes towards safety Agnieszka Szczygielska 26	
OBRADOWAŁA RADA OCHRONY PRACY PRZY SEJMIE RP Polscy pracownicy w Holandii 30 LABOUR PROTECTION COUNCIL IN SESSION Polish workers in the Netherlands	
ODPOWIADAMY NA PYTANIA CZYTELNIKÓW ANSWERING OUR READERS' QUESTIONS Wiesława Lempska 31	
DONIESIENIA Z ZAGRANICZY 32 REPORTS FROM ABROAD	

WARUNKI PRENUMERATY**RUCH S.A.:** wpłaty na okresy kwartalne do 5. każdego miesiąca poprzedzającego rozpoczęcie prenumeraty przyjmują jednostki kolportażowe RUCH S.A. właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora. Informacji o warunkach prenumeraty ze zleceniem dostawy za granicę udziela RUCH S.A. Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy, 01-248 Warszawa, ul. Jana Kazimierza 31/33, tel. 22 532-87-31, 22 532-88-16, 22 532-88-19, 22 532-88-20, infolinia 0-800-1200-29.**Urzędy pocztowe:** wpłaty na okresy kwartalne, półroczne i roczne przyjmują: do 30 listopada na prenumeratę od 1 stycznia następnego roku, do końca lutego – prenumerata od 1 kwietnia br., do 31 maja – prenumerata od 1 lipca br., do 31 sierpnia – prenumerata od 1 października br. Wpłaty od mieszkańców wsi i małych miast, a od osób niepełnosprawnych także w dużych miastach przyjmują również listonosze. Zamówienia można składać także na adres: www.poczta-polska.pl/prenumerata. Wpłaty na prenumeratę są przyjmowane bez pobierania dodatkowych opłat, bez obowiązku wypełniania blankietów.Prenumeratę można też zamawiać w takich firmach kolportażowych, jak: KOLPORTER S.A.: 05-080 Izabelin-Mościska, ul. Bakaliowa 4, tel. 22 355-05-60 do 66, fax 22 355-05-67,68 oraz GARMOND PRESS S.A.: 01-106 Warszawa, ul. Nakielska 3, tel./fax 22 836-70-08.
Egzemplarze archiwalne można nabywać lub zamawiać w redakcji.

Fot. Cecile Agullo/figa.com/photo

Eksploracja artystycznie zinterpretowana Otwarcie wystawy plakatów w CIOP-PIB	II s. okt.
Exploitation in an artistic interpretation. Poster exhibition opening in CIOP-PIB	
Bezpieczeństwo i higiena pracy motorem rozwoju UE Konferencja w ramach polskiej prezydencji w Radzie UE – Warszawa, 7 listopada 2011	2
Occupational Safety and Health as a driver for EU growth. Part of the Polish EU leadership in the EU Council conference – Warsaw, November 7th 2011	
Rola targów w kreowaniu nowych tendencji w bezpieczeństwie pracy Targi A+A 2011 – 18-21 października 2011	4
Fairs importance in creating new tendencies in OSH. 2011 A+A Fair – October 18th – 21st. <i>Alfred Brzozowski, Krzysztof Makowski</i>	4
Wypadkowość w małych firmach budowlanych Accidents in small construction enterprises <i>Andrzej Dąbrowski, Adam Zamojski</i>	6
Ochrona operatorów rezystancyjnych zgrzewarek podwieszanych przed zagrożeniami elektromagnetycznymi i biomechanicznymi Protection of the operators of suspended guns for resistance welding against electromagnetic and biomechanical hazards <i>Patryk Zradziński, Danuta Roman-Liu</i>	10
Multimedialna wizualizacja zagrożeń mechanicznych związanych z użytkowaniem maszyn w przemyśle metalowym Multimedia visualization of mechanical hazards connected with using machinery in the metal industry <i>Dariusz Kalwasiński, Dariusz Filipek</i>	14
Wielcy polskiej nauki: uczeni, pionierzy, odkrywcy 100. rocznica przyznania Nagrody Nobla Marii Skłodowskiej Curie. Rok 2011 – Międzynarodowym Rokiem Chemii (1) Great ones of the Polish science: academics, pioneers, inventors 100th anniversary of Nobel Prize for Maria Skłodowska-Curie. 2011 named International Year of Chemistry <i>Jolanta Surgiewicz</i>	18
Zdarzenia niepożądane i błędy medyczne w opiece zdrowotnej Unwanted occurrences and medical errors in healthcare <i>Leszek Kryst</i>	22
Wybrane zagadnienia prawne przewozu materiałów niebezpiecznych przez obszary wielkomijskie Chosen problems of Polish legislation on transport of dangerous materials <i>Roman Broszkiewicz, Agnieszka Gajek</i>	24
ODPOWIADAMY NA PYTANIA CZYTELNIKÓW ANSWERING OUR READERS' QUESTIONS <i>Wiesława Lempka</i>	26
Konsultacje. Znowelizowane metody oznaczania substancji chemicznych (4) Consultations. New methods of signifying chemical substances (4) <i>Ewa Gawęda</i>	27
OBRADOWAŁA RADA OCHRONY PRACY PRZY SEJMIE RP Obsługa i konserwacja urządzeń technicznych a bezpieczeństwo pracowników. Państwowa Inspekcja Pracy przedstawiła program na 2012 r.	30
LABOUR PROTECTION COUNCIL IN SESSION Maintenance and exploitation of technical equipment in relation to employees safety. National Labour Inspectorate 2012 agenda	
DONIESIENIA Z ZAGRANICY	32
REPORTS FROM ABROAD	

WARUNKI PRENUMERATY

RUCH S.A., wpłaty na okresy kwartalne do 5. każdego miesiąca poprzedzającego rozpoczęcie prenumeraty przyjmują jednostki kolportażowe RUCH S.A. właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora. Informacji o warunkach prenumeraty ze zleceniem dostawy za granicę udziela RUCH S.A. Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy, 01-248 Warszawa, ul. Jana Kazimierza 31/33, tel. 22 532-87-31, 22 532-88-16, 22 532-88-19, 22 532-88-20, infolinia 0-800-1200-29.

Urzędy pocztowe: wpłaty na okresy kwartalne, półroczne i roczne przyjmują: do 30 listopada na prenumeratę od 1 stycznia następnego roku, do końca lutego – prenumerata od 1 kwietnia br., do 31 maja – prenumerata od 1 lipca br., do 31 sierpnia – prenumerata od 1 października br. Wpłaty od mieszkańców wsi i małych miast, a od osób niepełnosprawnych także w dużych miastach przyjmują również listonosze. Zamówienia można składać także na adres www.poczta-polska.pl/prenumerata. Wpłaty na prenumeratę są przyjmowane bez pobierania dodatkowych opłat, bez obowiązku wypełniania blankietów.

Prenumeratę można też zamawiać w takich firmach kolportażowych, jak: KOLPORTER S.A. 05-080 Izabelin-Mościska, ul. Bakalowa 4, tel. 22 355-05-60 do 66, fax 22 355-05-67, 68 oraz GARMOND PRESS S.A., 01-106 Warszawa, ul. Nakielska 3, tel./fax 22 836-70-08.

Egzemplarze archiwalne można nabywać lub zamawiać w redakcji.

Dobra komunikacja wpływa na bezpieczeństwo pracy. XIV Konferencja Forum Liderów Bezpiecznej Pracy. Katowice, 14-15 listopada 2011	2
Good communications influences OSH. The 14th conference of the Leaders of Safe Work Forum. Katowice, 14th – 15th of November A.D.	
Ogólnopolski Konkurs Poprawy Warunków Pracy – rozstrzygnięcie 39. edycji	4
The National Competition for the Improvement of the Working Conditions – the 39th edition results	
10 lat działalności Centrum Innowacji NOT w obszarze małych i średnich przedsiębiorstw 10 years of NOT Centre for Innovation's activity in the field of small and medium enterprises Konrad Tott	6
Struktura i funkcje infrastruktury zarządzania logistycznego jako podstawa do wyznaczania zagrożeń pracy w jej eksploatacji Structure and functions of a logistics management infrastructure as a basis for determining occupational threats throughout its exploitation Wiesław Bajon	7
Problemy zrównoważonego rozwoju w analizie wibroakustycznej środowiska pracy Problems of sustainable development in a vibroacoustic analysis of the work environment Anna Wawrzeniuk-Zdżyłowska, Wiktor M. Zawieska	10
Oddziaływanie gorących cząstek powstających podczas spawania na odzież ochronną – nowa metoda badania Interaction of hot welding particles with protective clothing for welders – a new research method Krzysztof Łęzak	14
Biomasa jako źródło zagrożeń biologicznych Biomass as a source of biological hazards Małgorzata Gołfit-Szymczak, Anna Ławniczek-Wałczyk	17
O problemach związanych z oceną środowiska cieplnego za pomocą wskaźnika PMV Problems associated with assessing the thermal environment with the PMV index Andrzej Sobolewski, Magdalena Zwolińska	20
Oczekiwanie motywujące nauczycieli do podjęcia pracy pedagogicznej Expectations motivating teachers to take up work in education Beata Taradejna	24
Rola plakatu jako statycznej reklamy wizualnej Poster's role as a static visual advertisement Alfred Brzozowski, Marta Derlicka, Agnieszka Szczygielska	28
Oznaczenie środków ochrony indywidualnej znakiem CE w zamówieniach publicznych Marking of PPE with the CE sign in the light of public procurement Monika Drygala-Puto	30
Analizy wybranych danych statystycznych dotyczących wypadków przy pracy Analyses of chosen statistic data on accidents at work Szymon Ordysiński	32
Wielcy polskiej nauki: uczeni, pionierzy, odkrywcy 100. rocznica przyznania Nagrody Nobla Marii Skłodowskiej-Curie. Rok 2011 – Międzynarodowym Rokiem Chemii (2) Great ones of the Polish science: academics, pioneers, inventors 100th anniversary of Nobel Prize for Maria Skłodowska-Curie. 2011 named International Year of Chemistry (2) Jolanta Surgiewicz	36
ODPOWIADAMY NA PYTANIA CZYTELNIKÓW ANSWERING OUR READERS' QUESTIONS Wiesława Lempska	39
DONIESIENIA Z ZAGRANICY REPORTS FROM ABROAD	40
18. edycja Konkursu Państwowej Inspekcji Pracy „Pracodawca – organizator pracy bezpiecznej”. Nagroda im. H. Krahełskiej	III s. okł.
18th edition of the competition of the National Labour Inspectorate „The employer and safe work”. Halina Krahełska Prize	

WARUNKI PRENUMERATY

RUCH S.A.: wpłaty na okresy kwartalne do 5. każdego miesiąca poprzedzającego rozpoczęcie prenumeraty przyjmują jednostki kolportażowe RUCH S.A. właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora. Informacji o warunkach prenumeraty ze zleceniem dostawy za granicę udziela RUCH S.A. Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy, 01-248 Warszawa, ul. Jana Kazimierza 31/33, tel. 22 532-87-31, 22 532-88-16, 22 532-88-19, 22 532-88-20, infolinia 0-800-1200-29.

Urzędy pocztowe: wpłaty na okresy kwartalne, półroczne i roczne przyjmują: do 30 listopada na prenumeratę od 1 stycznia następnego roku, do końca lutego – prenumeratę od 1 kwietnia br., do 31 maja – prenumeratę od 1 lipca br., do 31 sierpnia – prenumeratę od 1 października br. Wpłaty od mieszkańców wsi i małych miast, a od osób niepełnosprawnych także w dużych miastach przyjmują również listonosze. Zamówienia można składać także na adres www.poczta-polska.pl/prenumerata. Wpłaty na prenumeratę są przyjmowane bez pobierania dodatkowych opłat, bez obowiązku wypełniania blankietów.

Prenumeratę można też zamawiać w takich firmach kolportażowych, jak: KOLPORTER S.A.: 05-080 Izabelin-Mościska, ul. Bakaliowa 4, tel. 22 355-05-60 do 66; fax 22 355-05-67,68 oraz GARMOND PRESS S.A.: 01-106 Warszawa, ul. Nakielska 3, tel./fax 22 836-70-08.

Exemplarze archiwalne można nabywać lub zamawiać w redakcji.